

ภาพสะท้อนคนไทยเชื้อสายจีนกลุ่มฮังยี่ ในนวนิยายชุด เลือดพระนาง*

Yuanyuan Li**

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ภาพสะท้อนคนไทยเชื้อสายจีนกลุ่มฮังยี่ในนวนิยายชุด เลือดพระนาง จำนวน 3 เล่ม คือ เพลงพยัคฆ์ ไพรัก...มังกร และอัศวินไพร่ โดยนำเสนอผลการวิจัยแบบพรรณานาวิเคราะห์

ผลการวิจัยพบว่า นวนิยายชุด เลือดพระนาง สะท้อนให้เห็นว่าลักษณะคนไทยเชื้อสายจีนกลุ่มฮังยี่มี 3 ด้าน คือ 1) มีวิถีชีวิต การประกอบอาชีพ และลักษณะครอบครัวที่แสดงถึงฐานะความเป็นอยู่ที่แตกต่างกัน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นคนยากจน 2) มีการรวมกลุ่มที่มีความสัมพันธ์แบบช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ตามจุดมุ่งหมายของกลุ่มฮังยี่ที่ได้สืบทอดมาจากประเทศจีน 3) มีประเพณี พิธีกรรมและความเชื่อ เกี่ยวกับการนับถือเทพเจ้า การทำนายโชคชะตา และการเคารพนับถือสิ่งศักดิ์สิทธิ์

คำสำคัญ : นวนิยาย ภาพสะท้อน คนไทยเชื้อสายจีน กลุ่มฮังยี่

* บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ “ภาพสะท้อนคนไทยเชื้อสายจีนกลุ่มฮังยี่ ในนวนิยายชุดเลือดพระนาง” หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ธิดา โมสิกรัตน์

** นักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

The Reflection of Thai-Chinese in Gang Ang Yee from Novel Series of Luard Toranong

Yuanyuan Li

Abstract

This research aimed to analyze the reflection of Thai-Chinese in Ang Yi Group (Chinese secret society) from Novel Series of Luard Toranong (The arrogant blood) which comprising three volumes; Pleng Payak (The fighting tigers), Fai Rack Mungkorn (The dragon's love), and Asadorn Pirote (The furious excellent horse). The findings presented as descriptive analysis.

The novel series reflected the ethnic Chinese group Ang Yi in Thailand in 3 areas: 1) Livelihood; Chinese family had differences in status and characteristics which were poor. 2) Society; there were a tie relationship among groups which had mutual supports focus on the purpose of Ang Yi groups derive from China. 3) Traditions; There were the Ang Yi group maintained rituals and beliefs about honoring God, telling the fortune, and worshipping the holy objects.

Keywords : Novel Series, Reflection, Thai-Chinese, and Gang Ang Yee

บทนำ

วรรณกรรมเป็นผลงานเขียนที่ผู้เขียนได้ถ่ายทอดเรื่องราวของสังคมในเนื้อหาวรรณกรรมแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างสังคม วรรณกรรม และนักเขียน ซึ่งมีความสามารถในการเสนอภาพสะท้อนของสังคมได้อย่างสมจริง วรรณกรรมตั้งแต่สมัยสุโขทัยถึงปัจจุบันได้ทำหน้าที่สะท้อนสังคมได้อย่างหลากหลาย มุมมอง ทั้งความสุข ความรัก กิเลสตัณหา อารมณ์ขัน ความงาม และการเปลี่ยนแปลงของสังคม จึงกล่าวได้ว่า วรรณกรรมเป็นงานเขียนจากคนสู่คน สะท้อนมุมมองที่หลากหลายของสังคม และจะเป็นเช่นนี้ไปตราบเท่ายังมีสังคมและคนในสังคม (อิงอร สุพันธ์ุณี. 2551 : 10) มีนวนิยายไทยหลายเรื่องได้สะท้อนภาพสังคมและเรื่องราวของตัวละครที่น่าสนใจ โดยเฉพาะนวนิยายที่เกี่ยวกับคนไทยเชื้อสายจีน ผู้แต่งนวนิยายได้สร้างตัวละครที่เป็นชนชาติกลุ่มนี้ เพื่อสะท้อนสภาพสังคมของชนชาติจีน ซึ่งมีความสัมพันธ์กับแผ่นดินไทยมายาวนาน เป็นเรื่องราวที่มีสาระน่าสนใจในแง่มุมต่าง ๆ

ในช่วงสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 ญี่ปุ่นได้รุกรานประเทศจีนและทำร้ายผู้คนอย่างโหดเหี้ยม มีชาวจีนโพ้นทะเลอพยพเข้ามาในประเทศไทยจำนวนมาก ได้รวมตัวกันเป็นกลุ่มเพื่อรวบรวมเงินสนับสนุนส่งกลับไปช่วยประเทศจีน นอกจากนี้ยังได้เผยแพร่แนวคิดการปกครองแบบชาตินิยม ทำกิจกรรมทั้งที่ดีและผิดกฎหมาย เช่น การฆาตกรรมที่เกิดขึ้นหลายครั้ง สันนิษฐานว่าเกี่ยวข้องกับกลุ่มใต้ดินที่ต่อต้านญี่ปุ่น (การตี มหาพันธ์ุณี และนันท์ชญา มหาพันธ์ุณี. 2554 : 20)

การรวมกลุ่มของชาวจีนนอกประเทศจีนดังกล่าว ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มที่มาจากหมู่บ้านเดียวกันหรือเมืองเดียวกัน เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการดำรงชีวิตและการทำมาหากิน เป็นชุมชนชาวจีน มีการก่อตั้งสมาคมต่าง ๆ เป็นสมาคมของแซ่ หรือรวมกลุ่มอิทธิพลที่เรียกว่า “อั้งยี่” การรวมกลุ่มเช่นนี้แสดงถึงความรักเชื้อชาติและความสามัคคีของชาวจีนอพยพ มีบทบาททั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมในประเทศอย่างเด่นชัดมาจนถึงปัจจุบัน (สุวิชัย กาญจน-ประภาส. 2536)

บทบาทของกลุ่มชาวจีนอพยพได้สืบทอดมาทางลูกหลานที่เป็นคนไทยเชื้อสายจีน มีทั้งด้านดีและด้านลบ โดยเฉพาะกลุ่มหรือสมาคมอั้งยี่มีการนำเรื่องราวมาเขียนเป็นวรรณกรรมต่าง ๆ มากมาย ดังเช่นนวนิยายชุด เลือดพระนาง แต่งโดยนักเขียนที่เป็นลูกหลานคนจีนได้รับแรงบันดาลใจจากเรื่องราวของคนไทยเชื้อสายจีนและสมาคมอั้งยี่ ได้เขียนนวนิยายที่สะท้อนเหตุการณ์เรื่องราวของคนไทยเชื้อสายจีนที่เป็นสมาชิกของสมาคมลับอั้งยี่ในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 ผู้วิจัยในฐานะเป็นชาวจีนที่ศึกษาสาขาวิชาการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง จึงสนใจศึกษาภาพสะท้อนคนไทยเชื้อสายจีนกลุ่มอั้งยี่จากนวนิยายชุด เลือดพระนาง ซึ่งจะทำให้เข้าใจคนไทยเชื้อสายจีนกลุ่มอั้งยี่ที่อยู่ในประเทศไทยเวลานั้นว่า มีวิถีชีวิตความเป็นอยู่ มีความสัมพันธ์ และมีวัฒนธรรมอย่างไรที่เป็นเอกลักษณ์ที่สืบทอดมาจากบรรพบุรุษในประเทศจีนได้อย่างชัดเจน ซึ่งจะเป็นข้อมูลเพิ่มเติมจากประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวกับการดำรงชีวิตของคนไทยเชื้อสายจีนในแผ่นดินไทย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อวิเคราะห์ภาพสะท้อนคนไทยเชื้อสายจีนกลุ่มอั้งยี่ในนวนิยายชุด เลือดพระนาง ในด้านวิถีชีวิต ความสัมพันธ์ และวัฒนธรรมจีนของคนไทยเชื้อสายจีนในกลุ่มอั้งยี่

วิธีดำเนินงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างวรรณกรรมกับสังคมเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการศึกษาวิเคราะห์
2. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับกลุ่มคนไทยเชื้อสายจีนและสมาคมลับอั้งยี่ในประเทศไทย
3. ศึกษาวรรณกรรมประเภทนวนิยายที่เกี่ยวกับกลุ่มคนไทยเชื้อสายจีนในประเทศไทย
4. คัดเลือกนวนิยายชุด เลือดพระนาง ของฉวนรา จำนวน 3 เล่ม ได้แก่ เพลงพยัคฆ์ ไพรัก...มังกร และอัศวินไร้ธนู
5. วิเคราะห์ภาพสะท้อนคนไทยเชื้อสายจีนกลุ่มอั้งยี่ ที่ปรากฏในนวนิยายเรื่องเพลงพยัคฆ์ ไพรัก...มังกร และอัศวินไร้ธนู รวม 3 เรื่อง
6. นำเสนอผลการวิจัยแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ภาพสะท้อนคนไทยเชื้อสายจีนกลุ่มอั้งยี่ในนวนิยายชุด เลือดพระนาง มีผลการวิจัยแบ่งเป็น 3 ด้าน คือ วิถีชีวิตของคนไทยเชื้อสายจีน ความสัมพันธ์ของคนไทยเชื้อสายจีนในกลุ่มอั้งยี่ และวัฒนธรรมจีนของคนไทยเชื้อสายจีนในกลุ่มอั้งยี่ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. วิถีชีวิตของคนไทยเชื้อสายจีน

ในนวนิยายชุด เลือดพระนาง ได้สะท้อนสภาพวิถีชีวิตของคนไทยเชื้อสายจีนกลุ่มอั้งยี่ ดังนี้

1.1 ที่อยู่อาศัย

นวนิยายชุด เลือดพระนาง สะท้อนภาพคนไทยเชื้อสายจีนมีที่อยู่อาศัยแบ่งได้ 2 ลักษณะใหญ่ ได้แก่

1.1.1 ที่อยู่อาศัยของคนยากจน มีลักษณะที่อยู่อาศัย คือ คนไทยเชื้อสายจีนที่ดำเนินชีวิตอย่างยากจนลำบาก ไม่มีบ้าน ต้องไปพึ่งพาอาศัยกับญาติหรือคนไทยเชื้อสายจีนที่มีฐานะดี หรือเช่าห้องเล็ก ๆ อยู่อาศัยเอง ดังตัวอย่างเช่น

...ห้องพักของเขากับมังกรอยู่บนชั้นสองของห้องเก็บอุปกรณ์ติดกำแพง หลังบ้านอันเป็นห้องเล็ก ๆ เพียงสามห้องซึ่งมีสมาชิกอยู่เต็มเอี้ยด ด้านล่างติดห้องเก็บของเป็นโรงครัวและห้องเรียนหนังสืออยู่ข้าง ๆ ด้านหน้าเป็นซุ้มประตูเงิน มีป้ายชื่อคณะจิ๋วติดอยู่โดดเด่นอยู่เหนือประตูทางเข้า ล้อมรอบด้วยกำแพงอิฐฉาบปูนสีขาวเคลือบตะไคร่น้ำที่เกาะจนสีดำบอกถึงอายุการใช้งานนานนับสิบปี

(เพลงพยัคฆ์. 2557: 43)

จากตัวอย่าง คนไทยเชื้อสายจีนที่ยากจนจะต้องไปอาศัยอยู่กับกลุ่มคนชาติเดียวกัน เป็นที่พักในห้องเล็ก ๆ รวมกับนักแสดงอื่น ๆ อย่างแออัด มีความยากลำบาก ขาดแคลน เพราะการทำงานในคณะจิ๋วเป็นงานหนัก มีรายได้น้อย ต้องฝึกซ้อมและเดินทางไปแสดงในต่างจังหวัด คนกลุ่มนี้จึงต้องอดทนเพื่อการดำรงชีวิตต่อไป

1.1.2 ที่อยู่อาศัยของคนมีฐานะดี มีลักษณะเป็นบ้านเรือนไม้ขนาดใหญ่ สองชั้นที่สร้างขึ้นเองในที่ดินที่กว้างขวาง เหมาะสมกับฐานะและจำนวนสมาชิกในครอบครัว ดังตัวอย่างเช่น

บ้านของเฮ้งซัวตั้งอยู่ท้ายซอย กินเนื้อที่กว้างเพราะต้องใช้สถานที่ฝึกซ้อมรำมวย รำดาบเป็นประจำ จึงค่อนข้างเงียบสงบ ไม้พุ่มพุ่มดอกไม้ประดับหน้าบ้านซึ่งมีรถและผู้คนสัญจรไม่ขาดสาย

(เพลิงพยัคฆ์. 2557: 43)

จากตัวอย่างเฮ้งซัวที่เป็นเจ้าของคณะงิ้วเป็นผู้มีชื่อเสียง มีลูกศิษย์มากมาย จึงต้องเลี้ยงดูนักแสดงแต่ละคนที่มาฝึกซ้อมการแสดง บ้านที่อยู่อาศัย แสดงว่าต้องมีฐานะเศรษฐกิจมั่นคง ร่ำรวย จึงสามารถจะช่วยเหลือและเลี้ยงดูคนได้มากมาย

1.2 การประกอบอาชีพ

นวนิยายชุด เลือดทรชนง ได้สะท้อนภาพการประกอบอาชีพของคนไทยเชื้อสายจีนมีอาชีพดังต่อไปนี้

1.2.1 อาชีพที่ใช้แรงงานและความสามารถเฉพาะตัว ในนวนิยายชุด เลือดทรชนง คนไทยเชื้อสายจีนมีอาชีพที่ต้องใช้แรงงานแยกตามเพศ ดังตัวอย่างเช่น

“ตอนนั้นอ้าวทำงานอยู่บนเรือขนข้าวสาร ตอนเรือกำลังจะเทียบท่าอ้าวก็เห็นผู้หญิงลอยตามน้ำมา อ้วกับได้กังกี่ช่วยขึ้นมา เพราะคิดว่าเป็นศพ แค่อ้วเห็นว่าอ้วยยังหายใจ พวกเราก็พาส่งโรงพยาบาล”

(อัศจรรย์ใจ. 2558 : 356)

ผู้หญิงคนจีนหรือผู้หญิงคนไทยเชื้อสายจีนเลี้ยงตัวเองโดยทำอาชีพเป็นคนรับใช้ให้คนไทยหรือคนไทยเชื้อสายจีน แต่ถ้าผู้หญิงคนไทยเชื้อสายจีนมีความรู้ความสามารถ ก็จะทำงานที่ใช้ความสามารถของตัวเองให้เป็นประโยชน์แก่คนไทยเชื้อสายจีนด้วยกัน ดังตัวอย่างต่อเช่น

เอียงกงพยัคฆ์หน้ารับ ไบหน้ายังเคร่งเครียด ก่อนเปิดประตูห้องเรียกอาทิมให้ยกเหล้าขึ้นมา สวารับใช้บริการรวดเร็วทันใจ เสียมเอียงยังไม่พูดอะไร รอจนเหล้าและจอกวางอยู่ตรงหน้าสามี และอาทิมเดินออกไปแล้ว ...

(ไฟรัก...มังกร. 2557: 136)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ผู้หญิงคนไทยเชื้อสายจีนที่ยากจน ทำอาชีพเป็นคนรับใช้ทำงานบ้าน งานบริการรับใช้เจ้านายและทำตามคำสั่ง ไม่ว่าจะเป็นอย่างใ้ก็ตาม การเป็นคนรับใช้เป็นอาชีพที่มีฐานะต่ำต้อย จึงอาจไม่ได้รับความยุติธรรมและความเห็นใจจากเจ้านาย

1.2.2 อาชีพที่สอดคล้องกับถิ่นที่อยู่อาศัย พบว่า คนไทยเชื้อสายจีนที่เริ่มตั้งตัวจะทำอาชีพสอดคล้องกับถิ่นที่อยู่อาศัย เช่น การทำเกษตรกรรม แม้จะยังมีฐานะไม่มั่นคง แต่ก็ยังเป็นช่องทางที่จะช่วยให้สามารถหารายได้เพื่อสร้างชีวิตใหม่ที่ดีขึ้นในแผ่นดินไทย ดังตัวอย่างเช่น

...ทั้งสองตัดสินใจเข้าที่พระยาพิทักษ์สันติชนปลูกผัก เลี้ยงเป็ด ตามคำชักชวนของอากง ญาติห่าง ๆ ของภรรยาและเป็นเพื่อนสนิทของบั้งบ้อตั้งแต่

เดินทางมาบางกอก ซึ่งเปลี่ยนอาชีพจากจับกังท่าเรือไปเช่าปลูกผักส่งตลาด
พอเริ่มไปได้ดีก็ชักชวนมาอยู่ใกล้ ๆ กัน

(เพลงพยัคฆ์. 2557: 10)

จากตัวอย่าง คนไทยเชื้อสายจีนที่เป็นลูกหลานจีนอพยพต้องใช้แรงงานทำอาชีพรับจ้าง
และเปลี่ยนมาทำเกษตร โดยเช่าที่ดินของคนไทย และมีความขยันหมั่นเพียรก็สามารถก่อร่างสร้างตัวจนมี
ฐานะที่ดีขึ้น

1.2.3 การทำธุรกิจ พบว่า นวนิยายชุด เลือดพระนาง สะท้อนให้เห็นว่าคนไทยเชื้อสายจีน
มีความสามารถทำธุรกิจ ตั้งแต่ธุรกิจเล็ก ๆ ที่เลี้ยงชีวิตได้ จนถึงธุรกิจที่ทำให้มีฐานะดีขึ้น ดังนี้

ภาพห้องแถวไม้ชั้นเดียวอันมีบานประตูไม้แบบพับ กับแผงไม้ เล็ก ๆ ตรง
ด้านหน้าใต้หลังคามุงกระเบื้องเก่า ๆ ที่พอจะกันแดดกันลมให้แก่ผู้คนที่มาจับจ่าย
ซื้อของ แผงผักที่เขากับสินธพนั่งขายผักและไข่เป็ดที่ตลาดระหว่างรอที่อ่านหนังสือ
เตรียมสอบไปด้วย ภาพเขาต้องยกผักไปขึ้นรถให้ลูกค้า และภาพบิดายิ้มแย้ม
แจ่มใส ทักทายลูกค้าอย่างเป็นกันเองทุกคน

(เพลงพยัคฆ์. 2557: 40)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ธุรกิจเล็ก ๆ ที่คนไทยเชื้อสายจีนเริ่มต้น คือ การขายผักและ
ไข่เป็ดที่ผลิตได้เอง สมาชิกครอบครัวทำหน้าที่เป็นคนขาย เป็นธุรกิจเล็ก ๆ ที่ทำให้มีรายได้ใช้จ่ายใน
ครอบครัวได้ ดังที่จะพบว่า ในตลาดสดทั่วไปมีพ่อค้าแม่ค้าสวนใหญ่ที่เป็นคนไทยเชื้อสายจีนเป็นส่วนใหญ่
ที่เปิดแผงค้าขายผักและอาหารอื่น ๆ มีสมาชิกครอบครัวมาช่วยกันทำงาน เป็นการทำธุรกิจขนาดเล็กของ
คนไทยเชื้อสายจีนในครอบครัวเล็ก ๆ ที่เพิ่งเริ่มตั้งตัว

1.3 ลักษณะของครอบครัว

นวนิยายชุด เลือดพระนาง สะท้อนถึงวิถีชีวิตของสมาชิกในครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนใน
ลักษณะที่เป็นครอบครัวเดี่ยวและครอบครัวขยาย ซึ่งแสดงถึงความสัมพันธ์ของพ่อแม่และลูก ดังตัวอย่าง

1.3.1 ครอบครัวเดี่ยว ในนวนิยายชุด เลือดพระนาง สะท้อนภาพครอบครัวในระยะแรก
ของการตั้งตัวของคนไทยเชื้อสายจีน เป็นครอบครัวเดี่ยว ประกอบด้วย พ่อ แม่ และลูก 1-2 คน ดังนี้

เตี้ยบุงป้อ บิดาของเขาเป็นชายหนุ่มที่อพยพครอบครัวมาจากจีน
แผ่นดินใหญ่เมื่อหลายปีก่อน เช่นเดียวกับคนจีนอีกนับหมื่นนับแสนที่ต้องการ
หลบหนีจากแผ่นดินที่กำลังลุกเป็นไฟ เสาะแสวงหาแผ่นดินอันสงบสุขทำมาหากิน
และสร้างเนื้อสร้างตัว บุงป้อพบรักและสมรสกับม่วยแซ่ลูกสาวคนจีนในละแวกบ้าน
เดียวกัน

(เพลงพยัคฆ์. 2557: 10)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ในฐานะที่เป็นคนจีนโพ้นทะเล เมื่ออพยพเข้ามาถึงเมืองไทย
ก็จะเริ่มต้นสร้างครอบครัวเป็นครอบครัวเดี่ยว โดยแต่งงานกับคนจีนที่อยู่ใกล้ชิดกัน ดังที่บิดาของพยัคฆ์
แต่งงานและสร้างครอบครัวมีลูกชายสองคน คือ พยัคฆ์ และฮัสตรา

1.3.2 ครอบครัวขยาย ในนวนิยายชุด เลือดพระนาง ได้สะท้อนภาพครอบครัวของคนไทย เชื้อสายจีนที่มีฐานะดีขึ้น ได้สร้างครอบครัวที่มีสมาชิกเพิ่มมากขึ้น ประกอบไปด้วย สามี ภรรยาหลวง ภรรยาน้อยหลายคน และมีลูกหลายคน ดังนี้

...ในบ้านจึงค่อนข้างคึกคักเพราะมีเด็ก ๆ หลายคน เวลานั้นกินข้าวพร้อมกันทั้งครอบครัวก็ต้องนั่งโต๊ะกลมใหญ่สำหรับสมาชิกทั้งสิบคน อีกหน้อยพอน้องชายคนสุดท้ายโตขึ้นก็ต้องเพิ่มที่นั่งเข้าไปอีก และในอนาคตต้องเพิ่มที่นั่งสำหรับบุตรของชิวลิ่งอีกคน

(ไพล์กร...มังกร. 2557: 81)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า คนไทยเชื้อสายจีนที่มีฐานะ ดังเช่น คนที่เป็นหัวหน้ากลุ่มอั้งยี่ ซึ่งมีฐานะมั่นคงและร่ำรวยก็จะมีภรรยาเพิ่ม เพื่อจะได้มีลูกชายหลาย ๆ คน ทำให้มีลักษณะเป็นครอบครัวขยาย มีสมาชิกในครอบครัวจำนวนมาก ได้แก่ สามี ภรรยาหลวง ภรรยาน้อยหลายคน ลูกของภรรยาแต่ละคน ซึ่งทำให้มีสมาชิกเป็นจำนวนมากกว่าครอบครัวเดี่ยว

2. ความสัมพันธ์ของคนไทยเชื้อสายจีนในกลุ่มอั้งยี่

กลุ่มอั้งยี่ในประเทศไทยเป็นกลุ่มที่กระจายจากประเทศจีนหลังจากราชวงศ์ชิง ถือเป็นกลุ่มที่มีประวัติและมีวัฒนธรรมอย่างยาวนานและซับซ้อน มีข้อกำหนดและกฎเกณฑ์ต่าง ๆ

ในนวนิยายชุด เลือดพระนาง สะท้อนถึงความสัมพันธ์ของคนไทยเชื้อสายจีนในกลุ่มอั้งยี่ ดังตัวอย่าง

2.1 การเข้าร่วมกลุ่มอั้งยี่

ในนวนิยายชุด เลือดพระนาง สะท้อนถึงการรวมกลุ่มอั้งยี่ได้ทำให้คนไทยเชื้อสายจีนมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดสนิทสนมกัน และได้รับการช่วยเหลือจากกลุ่ม ช่วยให้สามารถดำรงชีวิตในสังคมใหม่ได้อย่างมั่นคง ดังนี้

ใครจะคิดว่าเด็กกำพร้าที่ไร้ซึ่งเสียงคนหนึ่งจะมีเส้นทางทอดยาวให้ก้าวขึ้นมาสู่ตำแหน่งสำคัญของพรรคอั้งยี่ที่มั่ง อันเป็นกลุ่มซึ่งเป็นศูนย์รวมแห่งจิตใจและความเชื่อมั่นของชาวจีนบนแผ่นดินใหม่ และมีสายสัมพันธ์กับสมาคมฟ้าดินที่ช่วยเหลือ เกื้อกูลสมาชิกในพรรคให้เริ่มก่อร่างสร้างตัวจนกว่าจะลืมตาอ้าปากได้

(ไพล์กร...มังกร. 2557:37)

จากตัวอย่าง เป็นการรวมกลุ่มอั้งยี่ของคนจีนในประเทศไทย ที่รวมกลุ่มด้วยการช่วยเหลือความเชื่อใจและสามัคคีกันของสมาชิกกลุ่ม สะท้อนให้เห็นว่า เหตุผลของการเข้าร่วมกลุ่มอั้งยี่ คือการช่วยเหลือกัน ทั้งการช่วยชีวิตและการตั้งตัวให้มีอาชีพ มีฐานะที่มั่นคง และมีชีวิตที่ดีกว่าเดิม

2.2 การสร้างความเชื่อถือของกลุ่มอั้งยี่

ในนวนิยายชุด เลือดพระนาง ได้สะท้อนภาพพิธีกรรมการเข้าเป็นสมาชิกในสมาคมอั้งยี่ และการสาบานเป็นพี่น้องกัน ซึ่งได้สร้างความสัมพันธ์และการเชื่อถือกันและกัน ดังตัวอย่างเช่น

“ข้าพเจ้า เตียเอี้ยงกงวอ ขอคารวะต่อเทพกวนอูผู้ยิ่งใหญ่ เทพแห่งสงครามอันศักดิ์สิทธิ์เป็นพยานว่าวันนี้ เตียเอี้ยงกงวอ หัวหน้าพรรคอั้งยี่มั่งจะรับสมาชิกใหม่เข้ามาในพรรคสองคน คือเต็กโเฮ่ว และเอ็งหังเส็ง ขอองค์เทพเจ้าผู้ศักดิ์สิทธิ์คุ้มครองทั้งสองให้แคล้วคลาดปลอดภัยจากภัยอันตรายทั้งปวง ขอให้

มีความก้าวหน้า และนำความยิ่งใหญ่มาให้พรรคต่อไป”

...สมาชิกใหม่กล่าวตามหัวหน้าชนิดไม่ตกหล่นสักคำ...

(เพลิงพยัคฆ์. 2557: 92-93)

จากตัวอย่าง การเป็นสมาชิกอั้งยี่ ต้องผ่านพิธีกรรมการเข้าเป็นสมาชิกใหม่ที่ศักดิ์สิทธิ์ ต้องสวมหมวกดีและชื่อสัตย์ต่อกลุ่มอั้งยี่อย่างจริงจัง โดยบูชาและสาบานตนต่อเทพเจ้ากวนอูเพื่อจงรักภักดี เสียสละ และการทำหน้าที่เพื่อให้กลุ่มเจริญก้าวหน้าและยิ่งใหญ่ต่อไป เป็นพิธีที่สร้างความสัมพันธ์ของสมาชิกภายในกลุ่มอั้งยี่ให้รักใคร่และชื่อสัตย์ต่อกันด้วย

2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในกลุ่มอั้งยี่

กลุ่มอั้งยี่มีความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่สะท้อนผ่านบทบาทหน้าที่ของคนในกลุ่ม ประกอบด้วยหัวหน้ากลุ่ม เป็นผู้นำของกลุ่ม และลูกน้องที่ทำงานตามคำสั่งของหัวหน้ากลุ่ม ดังนี้

“ดูตัวเฮียสิ ทุกพรรคในเยาวราชต่างก็เคารพยกย่อง อี้ยังคอยดูแลคนจีนที่อพยพมาใหม่ด้วย ถ้าไม่มีตัวเฮีย คนจีนอย่างพวกเราต้องถูกเอารัดเอาเปรียบ หลังจากเอี้ยกงวงกลับมาเยาวราชอีกครั้ง เขาจึงให้ชายหนุ่มทั้งสองติดตามเป็นเงาตามตัว ภายหลังพยัคฆ์ที่เคยรำเรียนมาสูงก็แสดงความสามารถให้เจ้านายเห็น จึงได้รับความไว้วางใจให้ดูแลกิจการหลายอย่างของเขา มังกรจึงพลอยได้รับอานิสงส์ไปด้วย”

(ไฟรัก...มังกร. 2557: 38)

จากตัวอย่าง หัวหน้ากลุ่มอั้งยี่มีบทบาทในการดูแล ปกป้องคนไทยเชื้อสายจีน ให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในพื้นที่ห่างไกลจากบ้านเกิด จึงมีความขัดแย้ง การช่วงชิงอำนาจ และถูกบงการร้าย จึงต้องป้องกันตัวเองและพรรค โดยหาลูกน้องที่มีฝีมือมาช่วยป้องกันภัย เมื่อมังกรกับพยัคฆ์ได้เข้าเป็นสมาชิกพรรค เขาได้ทำหน้าที่อย่างเข้มแข็ง ชื่อสัตย์ ป้องกันคนที่บงการร้าย ให้หัวหน้าปลอดภัย เขาจึงได้รับการตอบแทนให้มาช่วยกิจการต่าง ๆ ทำให้มีชีวิตที่ดีขึ้น

2.4 ความขัดแย้งในกลุ่มอั้งยี่

ในนวนิยายชุด เลือดพระนาง ได้สะท้อนถึงความขัดแย้งในกลุ่มอั้งยี่ดังต่อไปนี้

2.4.1 ความขัดแย้งระหว่างคนไทยเชื้อสายจีนในกลุ่มอั้งยี่ กลุ่มอั้งยี่เป็นกลุ่มที่มีอิทธิพลในสังคมไทย ตำแหน่งหัวหน้าหรือผู้นำของคนไทยเชื้อสายจีนในกลุ่มถ้ามีอิทธิพลและผลประโยชน์มาก ก็จะทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างคนไทยเชื้อสายจีนทั้งในกลุ่มและต่างกลุ่ม เพื่อช่วงชิงอิทธิพลและผลประโยชน์ ดังนี้

“มันเป็นเรื่องความขัดแย้งภายในนะ พรรคของเราได้ปกครองเยาวราชก็จริง แต่มีคนมากมายอยากตั้งตนเป็นใหญ่หาบรัดมีตัวเฮีย และพยายามจำกัดเขามาหลายต่อหลายครั้ง แต่ก็ไม่สำเร็จ ตัวเฮียมีลูกชายอีกสองคน กำนั่งเล็ก ส่วนลูกสาวกับตัวช้อก็ถูกส่งไปสิงคโปร์ให้พ้นจากปัญหาภายในพูดตรง ๆ ก็คือ ไม่อยากให้อีกบงการร้าย ถูกลักพาตัว หรือถูกฆ่าจากปัญหาความขัดแย้งนะแหละ”

(เพลิงพยัคฆ์. 2557: 374)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ภายในกลุ่มอั้งยี่มีความขัดแย้งภายในอย่างรุนแรง ทำให้หัวหน้ากลุ่มและครอบครัวถูกทำร้าย ลูก ๆ อาจถูกฆ่า จึงตัดสินใจส่งลูกสาวออกไปอยู่ต่างประเทศเพื่อความปลอดภัย สะท้อนให้เห็นถึงอันตรายและการถูกลอบทำร้าย เป็นความเสี่ยงในการเป็นหัวหน้ากลุ่มอั้งยี่

2.4.2 ปัญหาความขัดแย้งที่มีผลกระทบต่อสังคมไทย กลุ่มอั้งยี่เป็นกลุ่มที่มีอิทธิพลในสังคมไทย เนื่องจากการรวบรวมกลุ่มเฉพาะคนจีนและคนที่มีเชื้อสายจีน ซึ่งมักจะทำธุรกิจผิดกฎหมาย ทำให้เป็นปัญหาในสังคมไทย ในนวนิยายชุด เลือดพระนาง ได้กล่าวถึงปัญหาการทำธุรกิจผิดกฎหมายที่สะท้อนให้เห็นว่า คนไทยเชื้อสายจีนในกลุ่มอั้งยี่ทำธุรกิจผิดกฎหมาย ดังตัวอย่างเช่น

“เวลานี้อำนาจของพวกคุณมันไม่ใช่แค่นี้แล้วนะสิ มันแผ่กระจายไปถึงอิทธิพลมืด ทั้งฝิ่น หวยเถื่อน บ่อน ช่อง สิ่งนอกกฎหมายทั้งหลายแหล่ก็มีอยู่ทุกซอกทุกมุมในเยาวราช คุณคิดหรือว่านั่นคือสิ่งที่ถูกต้อง” อัสตรากระซอกเสียงถาม.....

(ไพรีรัก...มังกร. 2557: 101)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า คนไทยเชื้อสายจีนในกลุ่มอั้งยี่ดำเนินธุรกิจเพื่อได้เงินมาก ๆ มีกำไรมาก การทำธุรกิจส่วนใหญ่จึงผิดกฎหมาย เช่น บ่อนการพนัน ช่องโสเภณี โรงฝิ่น การค้าฝิ่น การเลี้ยงภาษี เป็นธุรกิจที่ส่งผลกระทบต่อคนไทย แต่มีการดำเนินงานเพื่อเอาประโยชน์มาเป็นของตนและพวกพ้อง ไม่ได้คิดถึงผลกระทบที่เป็นอันตรายต่อคนไทยและกับคนไทยเชื้อสายจีนอื่น ๆ อีกจำนวนมาก จึงเป็นการทำลายความสงบสุขของสังคม

3. วัฒนธรรมจีนของคนไทยเชื้อสายจีนในกลุ่มอั้งยี่

นวนิยายชุด เลือดพระนาง สะท้อนวัฒนธรรมในด้านประเพณี ความเชื่อ และการแสดงของคนไทยเชื้อสายจีน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1 ความเชื่อและประเพณี

นวนิยายชุด เลือดพระนาง สะท้อนความเชื่อและประเพณีต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

3.1.1 ความเชื่อ ในนวนิยายชุดเลือดพระนาง สะท้อนความเชื่อเรื่องเทพเจ้า ความเชื่อเรื่องการทำนายโชคชะตาและการดูฤกษ์ยามและความเชื่อเรื่องวิญญาณ ดังนี้

3.1.1.1 ความเชื่อเรื่องเทพเจ้า พบว่า ได้สะท้อนภาพความเชื่อและการเคารพนับถือเทพเจ้าที่สืบทอดมาจากบรรพบุรุษของคนไทยเชื้อสายจีน ดังตัวอย่างเช่น

...ลานกว้างหน้าอาคารหลังคาสีแดงเล็ก ๆ ภายในมีรูปปั้นเทพเจ้าที่เคารพนับถือของคนจีนอยู่หลายองค์ และภาพวาดขององค์เทพบนผนังอีกไม่น้อย ทั้งนี้เนื่องด้วยเป็นคำคืนวันทำบุญศาลเจ้าของชาวจีนประจำเมือง ชาวจีนในย่านนั้นก็ร่วมใจกันลงขัน จ้างคณะจิวและสิงโตมาแสดงถวายแต่เทพเจ้าตามประเพณี เพื่อจะได้ขอพรจากเทพเจ้าให้คุ้มครองครอบครัวและให้กิจการของตนเจริญรุ่งเรืองก้าวหน้ายิ่ง ๆ ขึ้นในปีต่อ ๆ ไป

(ไพรีรัก...มังกร. 2557: 7)

จากตัวอย่าง ชาวจีนที่ห่างไกลจากบ้านเกิดเมืองนอน และคนไทยเชื้อสายจีนกลุ่ม อังยังมีมีความเชื่อเทพเจ้าจีน เมื่อจัดกิจกรรมในวันสำคัญ ๆ ก็จะกราบไหว้และจัดการแสดงมาถวาย เทพเจ้า จีนเพื่อขอพรให้คุ้มครองและดลบันดาลให้ครอบครัวและการทำอาชีพเจริญรุ่งเรือง

3.1.1. ความเชื่อเรื่องการทำนายโชคชะตาและการดูฤกษ์ยาม พบว่า คนไทย เชื้อสายจีนมีความเชื่อในการพยากรณ์เรื่องอนาคตซึ่งช่วยในการตัดสินใจ เป็นการลดความกังวลและทำให้ มีความหวังในการดำเนินชีวิตอย่างมั่นคงต่อไป ดังนี้

“ซินแส พอดีอ้าวมีเรื่องร้อนใจ อยากขอให้ซินแสช่วยดูดวงให้สองคนนี้ หน่อย” ชิวฮวยบอก ทั้งสีหน้าและน้ำเสียงบอกความร้อนใจจริง ๆ สองหนุ่มไม่คิดฝัน ว่าจะถูกชื้อบ้อลากตัวออกมาดูดวง จึงทำหน้าง ๆ

“...ดูโหงวเฮ้งแต่ละคนแล้วจะได้ดิบได้ดีทั้งสองคน ทั้งคิ้ว ตา โหนกแก้ม เข้าตำรา มีอำนาจบารมี จะมีลูกน้องใต้ปกครองเยอะแยะ”

(เพลิงพยับคัมภ์. 2557: 88)

จากตัวอย่าง เป็นความเชื่อเรื่องการทำนายโชคชะตาโดยซินแสที่มีความเชี่ยวชาญ ดูลักษณะใบหน้าหรือทำนายโหงวเฮ้ง เพื่อดูดวงชะตา คนไทยเชื้อสายจีนยังแสดงความเคารพต่อซินแสดู ว่าจะมีชีวิตในอนาคตอย่างไร ซึ่งจะช่วยแก้ปัญหาหรือตัดสินใจได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

3.1.1.3 ความเชื่อเรื่องวิญญาณ สะท้อนว่าคนไทยเชื้อสายจีนยังเคารพนับถือ วิญญาณของบรรพบุรุษ เชื่อว่าวิญญาณของบรรพบุรุษจะสามารถคุ้มครองลูกหลานได้ ดังตัวอย่างเช่น

...ขอบคุณวิญญาณของเตี้ยบุงป้อที่คุ้มครองปกป้องลูกทั้งสองให้รอดพ้น จากอันตรายครั้งแล้วครั้งเล่า ขอบคุณที่สั่งสอนพวกเขาให้เป็นคนดีให้ตอบแทนบุญคุณ ของแผ่นดินไทยที่ได้มอบชีวิตใหม่ให้แก่ครอบครัว

(อัสดรพิโรธ. 2558: 479)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า คนไทยเชื้อสายจีนมีความเชื่อเรื่องวิญญาณของ บรรพบุรุษว่า บรรพบุรุษที่เสียชีวิตไปแล้วยังมีพลังที่จะช่วยเหลือลูกหลาน จะคุ้มครองปกป้องและให้สิ่งที ดีแก่ลูกหลานได้ สะท้อนให้เห็นถึงความเชื่อเรื่องวิญญาณบรรพบุรุษและความเคารพนับถือของคนไทย เชื้อสายจีนที่มีต่อบรรพบุรุษ ซึ่งทำให้มีความกตัญญูต่อบรรพบุรุษตลอดมา

3.1.2 ประเพณี ในนวนิยายชุด เลือดพระนาง สะท้อนความเชื่อเรื่องเทพเจ้า ความเชื่อเรื่อง การทำนายโชคชะตาและการดูฤกษ์ยาม และความเชื่อเรื่องวิญญาณ ดังนี้

3.1.2.1 วันขึ้นปีใหม่ พบว่า วันขึ้นปีใหม่เป็นเทศกาลที่สำคัญที่สุดของคนจีนและ คนไทยเชื้อสายจีน เป็นเวลาที่ได้พักผ่อนหลังจากการทำงานตลอดปี ดังตัวอย่างเช่น

...เมื่อถึงวันสำคัญที่สุดของปี ชาวบ้านในถิ่นเยวราชต่างออกมา เทียวงานกันอย่างสนุกสนาน ด้วยวันขึ้นปีใหม่ของจีนเป็นวันครอบครัว ลูกหลาน อยู่กันพร้อมหน้า ทั้งวันนี้ยังห้ามทำงาน ทุกคนจึงพร้อมใจกันออกมาเดินเที่ยวชม งานใหญ่กันเต็มท้องถนน

(เพลิงพยับคัมภ์. 2557: 66)

จากตัวอย่าง เทศกาลวันตรุษจีนเป็นเทศกาลในวันขึ้นปีใหม่ ที่ทุกคนออกมาเฉลิมฉลองกันอย่างมีความสุข เป็นเวลาที่ได้พักผ่อนหลังจากการทำงานตลอดปี และถือเป็นโอกาสที่ดีที่สมาชิกครอบครัวได้มาพบปะกัน เป็นวันครอบครัวของคนไทยเชื้อสายจีนทุก ๆ คน

3.1.2.2 ประเพณีแต่งงาน พบว่า คนไทยเชื้อสายจีนที่มีประเพณีแต่งงานตามขนบธรรมเนียมประเพณีจีน ดังนี้

แม่เอี้ยงกวางจะต้องการจัดพิธีแต่งงานตามขนบธรรมเนียมจีนอย่างเคร่งครัด หากกาลเวลาที่ผันเปลี่ยนเวียนไป รวมทั้งได้กลมกลืนเข้ากับพิธีแต่งงานของชาวตะวันตกไปบ้าง บวกกับสภาวะสงคราม จึงได้ผ่อนคลายบางสิ่งบางอย่างลง เช่น เจ้าสาวไม่ต้องคลุมหน้าด้วยผ้าแดง เพื่อจะให้เจ้าบ่าวใช้ตาชั่ง ชั่งใจว่าจะรับผู้หญิงคนนี้เป็นภรรยาหรือไม่เป็นครั้งสุดท้ายในห้องหออีกต่อไป และแม้เจ้าบ่าวไม่ต้องขี่ม้านำหน้า ขบวนที่แบกเกี้ยวมารับเจ้าสาว แต่ยังมีไม้ไฟบรรเลงมาพร้อมขบวนรถของเจ้าบ่าว เจ้าบ่าวยื่นโบดอกไม้สีแดงที่มีผ้าสีแดงกันเป็นสายยาว ด้านหนึ่งให้เจ้าสาวและตนถือ อีกด้านหนึ่ง จากนั้นทั้งคู่ก็เดินลงไปตามด้านข้างเพื่อทำพิธีคำนับฟ้าดินด้วยกัน

(ไพรัก..มังกร. 2557: 214)

จากตัวอย่าง คนไทยเชื้อสายจีนยังพยายามรักษาพิธีแต่งงานตามขนบธรรมเนียมจีน แต่เนื่องด้วยการเปลี่ยนแปลงเวลาและอิทธิพลจากทางตะวันตก พิธีแต่งงานของคนไทยเชื้อสายจีนจึงปรับเปลี่ยนไปด้วย มีลำดับขั้นตอนที่สำคัญอย่างเดิม และปรับให้เหมาะสม คือ การคลุมหน้าเจ้าสาว ขบวนเจ้าบ่าวใช้รถยนต์แทนม้า เป็นประเพณีตามวัฒนธรรมจีนและปรับเปลี่ยนให้เหมาะกับยุคสมัย

3.1.2.3 ประเพณีงานศพ พบว่า คนไทยเชื้อสายจีนได้จัดงานศพตามประเพณีที่รับถ่ายทอดจากบรรพบุรุษ ดังนี้

เสียงปี่และวงมโหรีจีนบรรเลงไปพร้อมกับเสียงพระสวดเป็นภาษาจีนดังโหยหวนลอยมาตามลม พยัคฆ์ซ่อนตัวอยู่ในตรอกแคบ ๆ ด้านหลังศาลเจ้าจีนเล็ก ๆ ใกล้บ้านของเพื่อนบิดาซึ่งอยู่หลังตลาดอันเป็นสถานที่ประกอบพิธีศพของบึงบ่ออย่างเรียบง่าย โดยอากังเป็นตัวตั้งตัวติลงขันกับเพื่อนบ้านในแถบนั้นจัดพิธีทางศาสนาของจีน

(เพลิงพยัคฆ์. 2557: 22)

จากตัวอย่าง คนไทยเชื้อสายจีนที่มีฐานะไม่ดี ก็ยังคงรักษาพิธีงานศพตามขนบธรรมเนียมจีน โดยจัดงานศพที่ศาลเจ้าจีนและซื้อโลงจำปาและที่ดินเพื่อประกอบพิธีฝังตามประเพณีและศาสนา มีวงดนตรีที่เหมาะสมและสร้างบรรยากาศของความโศกเศร้าของลูกหลานและผู้ที่ยืนทนและรู้จักกันในกลุ่ม ที่จะช่วยเหลือกันแม้ว่าจะตายจากกันไปแล้ว

3.1.2.4 การตีหม่า พบว่า คนไทยเชื้อสายจีนมีประเพณีการตีหม่า ที่ตีเป็นประจำวันและเป็นเครื่องตีไม้ต้อนรับแขก ดังนี้

“เอา ๆ อาตี้นั่ง ๆ” ชินแสเฒ่าผายมือไปยังเก้าอี้ตรงหน้า ก่อนจะเรียกเด็กในบ้านให้ยกเก้าอี้มาอีกตัว และรินน้ำชามารับรองแขก ...

(เพลิงพยัคฆ์. 2557: 88)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า คนไทยเชื้อสายจีนนิยมดื่มชาในชีวิตประจำวัน แทนการดื่มน้ำเปล่าอย่างสมัยปัจจุบัน เพราะคนไทยเชื้อสายจีนเชื่อว่า น้ำชามีประโยชน์ต่อสุขภาพมากและมีรสชาติทำให้ชุ่มคอชื่นใจได้ นอกจากนี้ ใบชามีราคาแพงกว่าน้ำเปล่า แสดงถึงฐานะความเป็นอยู่ และแสดงถึงความยินดีต้อนรับและการให้เกียรติแก่แขกที่มาเยี่ยมเยียน คนไทยเชื้อสายจีนจึงมีธรรมเนียมประเพณีการดื่มน้ำชาในชีวิตประจำวันและการต้อนรับแขก

3.2 มหรสพของคนจีน

ในนวนิยายชุด เลือดพระนาง พบว่า การแสดงงิ้วเป็นมหรสพของคนจีน ดังนี้

เอ็งช่วยยืนมองลูกศิษย์ฝึกอย่างเอาจริงเอาจัง เพื่อการแข่งขันประชันงิ้วในงาน
ตรุษจีนที่กำลังมาถึง ซึ่งจะจัดยิ่งใหญ่ที่สุดในเขาราช มีทั้งการแข่งขันการแสดงของ
คณะงิ้วชื่อดังนับสิบคณะ แข่งขันการเชิดมังกรและสิงโตซึ่งจัดโดยสมาคมพ่อค้าชาวจีน
โพ้นทะเล

(เพลิงพยับผี. 2557: 60)

จากตัวอย่าง สะท้อนถึงการแสดงงิ้วว่าเป็นความบันเทิงสำคัญของคนไทยเชื้อสายจีนในวันตรุษจีนซึ่งทุกคนได้พักผ่อนและเฉลิมฉลองเทศกาลขึ้นปีใหม่ ในโอกาสสำคัญก็จะจัดแข่งขันการแสดงงิ้ว สะท้อนให้เห็นว่าการแสดงงิ้วได้รับความนิยมจากคนไทยเชื้อสายจีนอย่างมาก และมีการรักษาและการสืบทอดการแสดงเป็นอย่างดีในประเทศไทยด้วย

อภิปรายผล

การวิเคราะห์ภาพสะท้อนคนไทยเชื้อสายจีนกลุ่มอั้งยี่ในนวนิยายชุด เลือดพระนาง มีผลการวิจัยพบว่า ภาพสะท้อนคนไทยเชื้อสายจีนกลุ่มอั้งยี่ในนวนิยายชุดนี้ ได้ถ่ายทอดวิถีชีวิตคนไทยเชื้อสายจีนในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 ที่ต้องต่อสู้กับความยากลำบาก มีการรวมกลุ่มเป็นกลุ่มอั้งยี่มีชีวิตความเป็นอยู่ และการสร้างครอบครัวที่ส่งเสริมให้มีความสัมพันธ์ที่จะช่วยเหลือกัน ในด้านวิถีชีวิต คนไทยเชื้อสายจีนมีที่อยู่อาศัยแบ่งตามฐานะ ประกอบอาชีพโดยใช้แรงงานความสามารถ หรืออาศัยถิ่นที่นำเงินทุนไปทำธุรกิจ ส่วนลักษณะของครอบครัว จะแบ่งเป็นครอบครัวเดี่ยวและครอบครัวขยาย ด้านความสัมพันธ์ของคนไทยเชื้อสายจีนในกลุ่มอั้งยี่ คนไทยเชื้อสายจีนเข้าร่วมกลุ่มอั้งยี่เพื่อขอความช่วยเหลือและการช่วยเหลือกัน ต้องนับถือความเชื่อและทำตามหน้าที่ในกลุ่ม แต่ก็มีความขัดแย้งที่จะช่วงชิงอำนาจหรือตำแหน่งหัวหน้าความเป็นใหญ่ในกลุ่มอั้งยี่ และในด้านวัฒนธรรมจีนของคนไทยเชื้อสายจีนในกลุ่มอั้งยี่ สะท้อนถึงความเชื่อและ ประเพณีเกี่ยวกับชีวิต คือ แต่งงานและงานศพ โดยมีความเชื่อเรื่องของเทพเจ้า การทำนายชีวิตในอนาคต และเรื่องวิญญาณ เพื่อเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ

ภาพสะท้อนถึงชีวิตและสังคมของคนไทยเชื้อสายจีนในกลุ่มอั้งยี่ในช่วงเวลาดังกล่าว ผู้แต่งนวนิยายได้รับอิทธิพลจากสังคมคนไทยเชื้อสายจีนและได้นำมาถ่ายทอดในนวนิยายชุด เลือดพระนาง แสดงให้เห็นว่าวิถีชีวิตของคนไทยเชื้อสายจีนในสังคมไทยที่ต้องต่อสู้กับชีวิตอย่างหนัก จนสามารถขยับฐานะที่ร่ำรวยขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีด้านวรรณกรรมกับสังคมที่ตรีศิลป์ บุญขจร (2542 : 5-7) กล่าวว่า วรรณกรรมเป็นภาพสะท้อนของสังคม การสะท้อนภาพนี้มีใช่เป็นการสะท้อนอย่างบันทึกเหตุการณ์ทำนองประวัติศาสตร์ แต่เป็นภาพสะท้อนประสบการณ์ของผู้เขียนและเหตุการณ์ส่วนหนึ่งของสังคม วรรณกรรม

จึงมีความเป็นจริงทางสังคมสอดแทรกอยู่ พรรณกรรมอาจสะท้อนสังคมทั้งในด้านรูปธรรมและนามธรรม ด้านรูปธรรม หมายถึง เหตุการณ์ทั่วไปที่เกิดขึ้นในสังคม ด้านนามธรรมหมายถึง ทั้งค่านิยม ความรู้สึก ความปรารถนาและชีวิตจิตใจของคนในทัศนะและความรู้สึกของผู้เขียน และสะท้อนความปรารถนาที่จะปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงสังคมให้ดีขึ้น

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Ma Yuan (2555) ได้ศึกษาเรื่อง ภาพสะท้อนสังคมของชาวไทยเชื้อสายจีนในนวนิยายของ ประภัสสร เสวิกุล ผลการวิจัยได้พบว่า นวนิยายดังกล่าวได้สะท้อนภาพสังคมของชาวไทยเชื้อสายจีนในด้านเศรษฐกิจและการประกอบอาชีพ ด้านการสั่งสอน และด้านความเชื่อและขนบธรรมเนียมและประเพณี การสะท้อนสังคมของนวนิยายเหล่านี้ สร้างภาพชีวิตของชาวไทยเชื้อสายจีนอย่างเด่นชัด ทำให้เห็นถึงสังคมของคนไทยเชื้อสายจีนอย่างสมจริงในสังคมไทย

ข้อเสนอแนะ

1. ควรวิเคราะห์ภาพสะท้อนคนไทยในนวนิยายชุด เลือดพระนาง เพื่อเปรียบเทียบกับคนไทยเชื้อสายจีน
2. ควรวิเคราะห์ตัวละครชายคนไทยเชื้อสายจีนในนวนิยายชุด เลือดพระนาง
3. ควรเปรียบเทียบเนื้อหาในนวนิยายชุด เลือดพระนางกับข้อเท็จจริงที่เป็นบริบทจากประวัติศาสตร์ช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2

บรรณานุกรม

- ณารา. (2557) **เพลิงพยับ**. กรุงเทพมหานคร : พิมพ์คำ.
- ณารา. (2557) **ไฟรัก...มั่งกร**. กรุงเทพมหานคร : พิมพ์คำ.
- ณารา. (2558) **อัศวินพิโรธ**. กรุงเทพมหานคร : พิมพ์คำ.
- ตรีศิลป์ บุญขจร. (2542) **นวนิยายกับสังคมไทย 2475-2500**. กรุงเทพมหานคร : คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภารดี มหาขันธ์ และนันท์ชญา มหาขันธ์. (2554) **ตระกูลแซ่ในจังหวัดชลบุรี:วิถีและพลัง**. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556) **พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554**. กรุงเทพมหานคร : นานมีบุ๊คส์.
- สุวิชัย กาญจนประภาส. (2536) **บทบาทชาวจีนในประเทศไทย วิเคราะห์ : เฉพาะกรณี การตั้งสมาคมลับอั้งยี่ในประเทศไทย การเข้าเป็นคนในบังคับของชาวต่างชาติ**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาประวัติศาสตร์) พิษณุโลก : คณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- อิงอร สุพันธ์ุ์วณิช. (2551) **รัก ทุกข์ สุขโศกในงานวรรณกรรมไทย : ภาพสะท้อนสังคม จากอดีตสู่ปัจจุบัน**. กรุงเทพมหานคร : สร้างสรรค์บุ๊คส์.
- Ma Yuan. (2555) **ภาพสะท้อนสังคมของชาวไทยเชื้อสายจีนในนวนิยายของประภัสสร เสวิกุล**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง) สมุทรปราการ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.